

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w dniu 29 stycznia 2021 r.,

sprawy **S. P.**

skazanego z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i Ż.G.

skazanej z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionych przez obrońców skazanych

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 2 października 2019 r., sygn. akt IX Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 4 lipca 2018 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić obie kasacje jako oczywiście bezzasadne,

**2. obciążyć skazanych kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego w częściach na nich przypadających.**

UZASADNIENIE

S. P. został oskarżony o to, że:

1. w dniach 30 września, 28 października, 5, 13 listopada 2003 r. w nieustalonym miejscu działając w zamiarze, aby A. G. i R. W. dokonali kradzieży z włamaniem samochodu marki T. nr rej (...) o wartości 45000 zł, nakłonił ich do tego w wyniku czego dokonali oni tej kradzieży w dniu 13 listopada 2003 r. w W. przy ul. R. na

szkodę firmy W. Sp. z o.o., a następnie nabył ten pojazd, przy czym czyniąc sobie tego przestępstwa stałe źródło dochodu dopuścił się go działając w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnienie przestępstw, tj. o czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

2. w nieustalonym czasie, lecz nie później niż 24 października 2003 r. w nieustalonym miejscu działając w zamiarze, aby A. G. dokonał kradzieży z włamaniem samochodu marki F. nr rej (...) o wartości 42000 zł nakłonił go do tego, w wyniku czego dokonał on tej kradzieży w dniu 24 października 2003 r. w W. przy ul. F. K. na szkodę P. Z., a następnie pomógł do jego zbycia, przy czym czyniąc sobie z tego przestępstwa stałe źródło dochodu, dopuścił się go działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, mającej na celu popełnianie przestępstw, tj. o czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

3. w nieustalonym czasie, lecz nie później niż 24 listopada 2003 r. w nieustalonym miejscu, działając w zamiarze, aby A. G. i R. W. dokonali kradzieży z włamaniem samochodu marki P. nr rej. (...) o wartości 65000 zł nakłonił ich do tego, w wyniku czego dokonali oni tej kradzieży w dniu 24 listopada 2003 r. w W. przy P. na szkodę firmy S. Sp. z o.o., a następnie pomógł do jego zbycia, przy czym czyniąc sobie z tego przestępstwa stałe źródło dochodu, dopuścił się go działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, tj. o czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

W ramach tego samego postępowania oskarżono także Ż. G., której zarzucono, że w dniu 26 listopada 2003 r. pomogła A. G., R. W., T. M. w dokonaniu w tym dniu w W. przy ul. C. kradzieży z włamaniem samochodu marki T. nr rej. (...) o wartości 100.000 zł na szkodę O. S.A. w ten sposób, że na prośbę A. G. przekazała J. W. ukryty w jej domu w W. przy ul. R. komputer samochodowy, przy użyciu, którego dokonano tej kradzieży, tj. o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 4 lipca 2018 r., sygn. III K (...), stosując na podstawie art. 4 § 1 k.k. przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym w dniu 30 czerwca 2015 r. uznał:

I. oskarżonego S. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu:

a/ w pkt 1 aktu oskarżenia czynu, wyczerpującego dyspozycję z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to skazał go, a na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, obok której, na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł;

b/ w pkt 2 aktu oskarżenia czynu, wyczerpującego dyspozycję z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to skazał go, a na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, obok której, na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł;

c/ w pkt 3 aktu oskarżenia czynu wyczerpującego dyspozycję z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to skazał go, a na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, obok której, na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności i grzywny połączył i wymierzył karę łączną 2 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną 600 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych. Wykonanie orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności Sąd zawiesił na okres 5 lat próby. Na poczet orzeczonej łącznej grzywny zaliczył oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania w dniach od 8 lutego 2006 r. do 4 grudnia 2006 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równoważy dwie stawkiienne grzywny i uznał karę łączną grzywny za wykonaną w całości. Na podstawie art. 45 § 1 k.k. Sąd orzekł przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnionych przestępstw, tj. w zakresie czynu zarzucanego w pkt 1 aktu oskarżenia w kwocie 41000 zł, w zakresie czynu

zarzucanego w pkt 2 aktu oskarżenia w kwocie 1000 zł oraz w zakresie czynu zarzucanego w pkt 3 aktu oskarżenia w kwocie 60500 złotych.

II. oskarżoną Ż. G. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu wyczerpującego dyspozycję z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i za to skazał ją, a na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. wymierzył jej karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

Zaskarżając apelacją w całości wyrok Sądu Rejonowego, obrońca oskarżonego S. P. zarzucił:

I. na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku obrazę prawa procesowego w postaci:

1. art. 7 w zw. z art. 2 § 1 pkt 1, § 2 i art. 4 k.p.k. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego i uznanie, że oskarżony S. P. dopuścił się zarzucanych mu czynów, „co doprowadziło do skazania osoby niewinnej”,
2. art. 237 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 Konstytucji RP przez oparcie wyroku na dowodach uzyskanych do innej przedmiotowo sprawy, a w konsekwencji z przekroczeniem uprawnień, w sytuacji gdy katalog spraw w których jest dopuszczalne stosowanie kontroli i utrwalania rozmów telefonicznych nie obejmuje czynów przypisanych oskarżonemu,

II. na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. mający wpływ na treść wyroku, przyjęty za podstawę orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że oskarżony S. P. dopuścił się czynów zabronionych, za które został skazany.

Obrońca wniósł o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego S. P. od wszystkich zarzucanych mu przestępstw.

Z kolei oskarżona Ż. G. we wniesionej apelacji, zaskarżając wyrok w całości, zarzuciła:

1. na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 101 § 1 pkt 2a k.k. przez zastosowanie ustawy,

która weszła w życie po czasie inkryminowanego zdarzenia – ustawy wydłużającej okres przedawnienia karalności przestępstwa stanowiącego występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat, w sytuacji, gdy ustawa poprzednio obowiązująca była dla niej względniejsza;

2. obrazę prawa procesowego, mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, w postaci art. 7 w zw. z art. 2 § 1 pkt 2, § 2 i art. 4 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez nieobiektywne uznanie, że oskarżona Ż. G. miała świadomość celu, do jakiego miał być wykorzystany przedmiotowy komputer samochodowy, podczas gdy żaden z dowodów przeprowadzonych w sprawie nie stanowi o umyślności, a wina oskarżonej w tym zakresie nie znajduje potwierdzenia w innych dowodach, co doprowadziło do skazania osoby niewinnej;

3. na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. mający wpływ na treść wyroku, przyjęty za podstawę orzeczenia, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że Ż.G. miała wiedzę o tym, do czego komputer samochodowy miał być wykorzystany, podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że mąż oskarżonej A. G. nie informował oskarżonej o swojej działalności, prowadząc warsztat samochodowy przechowywał wiele części zamiennych w miejscu ich zamieszkania, a co za tym idzie przypisanie oskarżonej winy umyślnej – warunkującej jej odpowiedzialność karną – nie znajduje podstaw w zgromadzonym materiale dowodowym.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie.

Po rozpoznaniu wywiedzionych apelacji, Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 2 października 2019 r., sygn. IX Ka (...), zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

1. uchylił rozstrzygnięcie o zaliczeniu tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonych kar grzywny,

2. z opisów czynów przypisanych oskarżonemu S. P. wyeliminował zapisy: „dopuścił się go działając w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnienie przestępstw”,
3. sprecyzował, że kara łączna orzeczona w stosunku do S. P. obejmuje orzeczone kary jednostkowe,
4. obniżył, na podstawie art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 czerwca 2010 r., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., orzeczoną w stosunku do S. P. karę łączną grzywny do 540 stawek dziennych, na poczet której zaliczył okres tymczasowego aresztowania od 21 marca 2006 r. do 15 grudnia 2006 r., uznając karę grzywny za wykonaną w całości.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok sądu odwoławczego zaskarżony został w całości kasacjami wywiedzionymi przez obrońcę obojga skazanych. Skarżący zarzucił:

1. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. poprzez wydanie zaskarżonego wyroku, pomimo, że w tej samej sprawie został opublikowany przez Sąd II instancji wyrok z dnia 20 września 2019 r.,
2. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. przez nienależyte obsadzenie składu Sądu II instancji przy orzekaniu w przedmiocie bardzo istotnych zarzutów obejmujących wnioski o wyłączenie sędziów z powodu wydania i opublikowania wyroku przed zakończeniem rozprawy apelacyjnej w dniu 2 października 2019 r.,
3. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. przez utrzymanie w mocy skazującego wyroku Sądu I instancji pomimo upływu okresu przedawnienia karalności.

Niezależnie od powyższych uchybień obrońca zarzucił nadto rażące naruszenie art. 6 ust 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. przez oparcie skazującego wyroku Sądu II Instancji na domysłach oraz

fragmentach wyjaśnień oskarżonych, co jest sprzeczne ze wskazanym przepisem prawa wspólnotowego i stanowiło złamanie zasady in dubio pro reo, pomimo że Rzeczpospolita Polska jako członek Unii Europejskiej został zobowiązany do należytego respektowania tej zasady.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie tak S. P., jak i Ż. G. od zarzucanych im czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu I i II instancji w części ich dotyczącej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W pisemnych odpowiedziach na obie kasacje, prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione kasacje, pomimo wagi podniesionych w nich zarzutów bezzwzględnych przyczyn odwoławczych z pkt 2, 8 i 9 art. 439 § 1 k.p.k., są oczywiście bezzasadne.

Zamieszczony w portalu Apelacji (...) „wyrok” sądu odwoławczego datowany na dzień 20 września 2019 r., na który wskazuje obrońca skazanych, był w istocie projektem umieszczonym tam omyłkowo (co wprost wynika z notatki służbowej z k.2856/tom XIV). Twierdzenie powyższe wynika także z analizy akt sprawy. W protokole rozprawy apelacyjnej wskazano bowiem, iż ogłoszenie wyroku z dnia 2 października 2019 r. miało miejsce tego samego dnia na rozprawie apelacyjnej w przedmiocie ogłoszenia wyroku (k.2864/tom XIV), zaś w dniu 20 września 2019 r. Sąd, po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, ze względu na skomplikowany charakter sprawy odroczył wydanie wyroku do 2 października 2019 r., mimo iż wcześniej Przewodniczący poinformował, że ogłoszenie wyroku nastąpi tego samego dnia, ale nie wcześniej niż o godz. 14.00 (k.2823-2824/tom XIV). Brak podstaw do twierdzenia, iż wyrok datowany na dzień 20 września 2019 r. umieszczony na stronie portalu uznać należy za „ogłoszony” w trybie art. 418 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., tym bardziej, że dokument ten nie spełniał wymaganych procedurą karną wymogów przepisu art. 113 k.p.k., tj. nie był podpisany przez wszystkich członków składu orzekającego - dostrzeżono tę

okoliczność we wniosku o wyłączenie sędziów (k – 2850) zaznaczając, że „wyrok ten wygląda na niedokończony”. Powyższe uprawnia do twierdzenia, iż zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. należy uznać za chybiony, ponieważ „wyrok” z dnia 20 września 2019 r. w rzeczywistości nie zaistniał w obrocie prawnym (zob. także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 19/11 i z dnia 8 grudnia 2020 r., II KK 148/20).

Odnosząc się do drugiego z zarzutów kasacyjnych przypomnieć trzeba, iż Sąd rozpoznał złożony wniosek na posiedzeniu w zgodnym z prawem składzie jednoosobowym, co wprost wynika nie tylko z art. 42 § 4 k.p.k., ale także z przepisu art. 30 § 1 i 2 k.p.k. Jak zasadnie podnosi prokurator, niezależnie od powyższego, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego nienależyta obsada sądu przy rozstrzyganiu kwestii incydentalnych nie oznacza zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., V KKN 229/99, Legalis nr 44492 nr 37477, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2009 r., V KK 319/08, Legalis nr 141194)

Ż. G. została skazana za popełnienie czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., którego miała dopuścić się w dniu 26 listopada 2003 r. Występek ten zagrożony jest karą pozbawienia wolności od roku do lat 10. Karalność tego przestępstwa, zgodnie z art. 101 § 1 pkt 3 k.k. z 1997 r., upływała po 10 latach od czasu jego popełnienia. Jednak ustawą z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. 2005, Nr 132, poz. 1109) do przepisu art. 101 § 1 k.k. dodano pkt 2a, który w przypadku występków zagrożonych karą pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat wprowadził 15-letni okres przedawnienia. Zgodnie z art. 2 powołanej ustawy, do czynów popełnionych przed wejściem w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy Kodeksu karnego o przedawnieniu w brzmieniu nadanym tą ustawą, chyba że termin przedawnienia już upłynął. Jednocześnie przy obliczaniu czasu przedawnienia karalności czynu należy uwzględnić art. 102 k.k., zgodnie z którym, jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101, wszczęto postępowanie, karalność przestępstwa określonego w art. 101 § 1 ustaje z upływem 10 lat (...) od zakończenia tego okresu.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że także zarzut przedawnienia karalności czynu uznać należy za oczywiście niezasadny.

Poczynione w tym przedmiocie uwagi dotyczące skazanej Ż. G., pozostają aktualne także wobec skazanego S. P., albowiem również co do niego obrońca podniósł w kasacji zarzut przedawnienia karalności czynów mu zarzucanych.

Ostatni z podniesiony w kasacjach zarzutów jest niedopuszczalny z mocy prawa. Obojgu skazanym wymierzono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. W takiej sytuacji, stosownie do art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k., dopuszczalne jest wywiedzenie kasacji wyłącznie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., a zarzuty oznaczone w kasacjach cyfrą III nie mają takiego charakteru.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.